

Jeg kan imidlertid ikke tiltræde det Skudsmaal. Jeg finder nemlig, at han her er Ophavsmand til en Lov, der ikke kan kaldes retfærdig. Men det nytter jo ikke, at man strides om Ord; man maa først klare sig, hvad Ordene betyde. Jeg spørger da: Hvad vil Retfærdighed i Lovgivningen sige? Det vil sige, at alle, der ere under samme Vilkaar, behandles efter de samme Regler. Men det er jo fra forskellige Sider med Rette gjort gældende, at det, som er det ejendommelige ved dette Lovforslag, netop er det, at det ikke behandler Mennesker, som leve under samme Vilkaar, efter de samme Regler. Lovforslaget sætter, som det saa ofte er sagt, et vilkaarligt Skel mellem Arbejderne. I saa Henseende behøver jeg ikke at nøjes med at henvise til, hvad der er udtalt af ærede Medlemmer, som i denne Sag staa paa samme Side som jeg. Jeg kan endvidere henvise til en Udtalelse af en af Lovens Talsmænd, det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (J. Jensen). Han ytrede, da Sagen sidst var for, blandt andet følgende, som jeg med den ærede Formands Tilladelse vil oplæse: „Det er sikkert“, udtalte han, „at naar vi have vedtaget denne Lov, og den kommer ud i Livet, vil der desuagtet findes et meget stort Antal Arbejdere og andre Mennesker, som komme til Skade under Udførelsen af deres Arbejde, der have *lige saa stort* Krav paa at blive hjulpe, men som ikke desto mindre ere blevne uden for Loven“. Det nævnte ærede Medlem, som vil stemme for Loven og er saa ivrig for at faa den gennemført, at han end ikke under nogen som helst Omstændighed tør lade den vende tilbage til Landstinget, selv om Ændringer maatte findes nødvendige, tilstaar altsaa ligefrem, at Loven ikke maaler alle Arbejdere med samme Alen, at den sætter et vilkaarligt Skel mellem dem. En stor Mængde Arbejdere blive uden for Loven, som have et „lige saa stort“ Krav paa at komme med som de, der medtages. Ja, man kan utvivlsomt gaa videre og med Sandhed sige, hvad ogsaa er blevet fremhævet af flere ærede Talere fra forskellige Sider, at de Arbejdere, der medtages, ikke ere de ringest stillede Arbejdere. Tværtimod, det er de bedst stillede, som komme med, og de, som holdes uden for, ere de ringest stillede. Jeg mener derfor, at det er en unægtelig Sandhed, at det ærede Medlem for Aalborg ikke her har været med til at tilvejebringe en retfærdig Lov. Naar han nu faar opnaaet dette Resultat af sit aarelange Arbejde, at det foreliggende Forslag bliver

gennemført, og han saa forlader os, skøner jeg ikke, at han kan optegne dette Udbytte af sin Virksomhed som et Vidnesbyrd om, at han altid har stræbt efter Retfærdighed. Og hvorledes forsvarer nu det ærede Medlem for Aalborg, at han arbejder for en Lov som denne? Hvormed vil han egentlig begrunde et saadant Lovværk? Hvis jeg fik rigtig fat paa hans Argumenter i forrige Møde, søgte han navnlig sin Undskyldning for, at Loven ikke tager alle dem med, som burde medtages, i den Omstændighed, at der mangler statistisk Materiale for Landarbejdernes Vedkommende. Jeg har i den Tid, jeg har siddet her i Rigsdagen, ikke saa sjældent hørt Manglen af statistisk Materiale blive benyttet som Paaskud til at slippe uden om Reformkrav, der ere blevne fremsatte i Retfærdighedens Navn. Det er jo saare let, naar man ikke ønsker at arbejde med paa en god Sags Gennemførelse, at skyde sig ind under, at der mangler statistisk Materiale; men dette er i mange Tilfælde kun et nemt gennemskueligt Paaskud. Jeg underkender ikke Statistikens Betydning, skønt jeg tror, at der alt for ofte lægges en overdreven Vægt paa Argumenter hentede herfra. Der er Forhold, hvor Statistikken kan have sin store Betydning. Skal man f. Eks. affatte Assurancetariffer, er Statistik paa sin Plads; men dog kan den ofte ogsaa her lede vild. Jeg har saaledes set statistiske Resultater, som sagdes at være byggede paa det allernyeste og bedste videnskabelige Grundlag; jeg har set, at man har lagt disse Resultater til Grund for ny Assurancetariffer; men Livets Virkelighed har i de følgende Aar spottet alt dette videnskabelige Materiale. Altsaa selv paa Omraader, hvor Statistikken har størst Krav paa at komme i Betragtning, har det vist sig, at det ikke gaar an at tillægge dens tilfældige Resultater en alt for afgørende Vægt. Det er kun faa Aar siden, at en Universitetslærer, en anerkendt Kapacitet netop paa dette Omraade, ved en Universitetsfest illustrerede sit Emne ved følgende Lignelse: 1ste Grad: N. N. lyver; 2den Grad: N. N. lyver mere; 3dje og højeste Grad: N. N. laver Statistik. Denne Udtalelse er i sin Form spøgende og paradoksal, men den Sandhed, som den indeholder, er det dog værd at mærke sig. Lad dette imidlertid være, som det vil — lad Statistikken have sin Betydning i saa høj Grad, det skal være, saa mener jeg dog, at hvor det drejer sig om et Retfærdighedskrav, har man ikke Lov til at afvise et saadant Krav under Paaberaabelse af, at man mangler